

vzal i odvolací soud, že žalovaný jel po srážce ještě asi 18 m, při čemž podle zjištění místní situace šlo již o jízdu do mírného svahu (asi 2%). Bylo zjištěno, že automobil v okamžiku srážky nestál, jak tvrdil žalovaný, a nebyla tudíž přijata jeho obrana, jako by po zastavení automobilu, po němž bezprostředně na ně cyklisté najeli, byl znovu ještě popojel dopředu. Musí se tudíž míti za zjištěno, že žalovaný po srážce ve své jízdě pokračoval až do zastavení auta, jehož stopy vedly poněkud do prava směrem na střed silnice, ještě asi na vzdálenost 18 m. I když je zjištěno, že vjel do zatáčky před srážkou průměrnou rychlostí asi 25 km, nutno usouditi, že za zjištěné situace, která pro bezpečnost osob, jež by se v nepřehledné zatáčce anebo v jeho jízdni dráze nalézaly, vyžadovala možnost zastavení na velmi krátkou vzdálenost, nebyl žalovaný pánem rychlosti v míře oné potřebě odpovídající, když zastavil automobil do svahu jedoucí až na 18 m po srážce. V tom, že nevolil takovou rychlost, při které by byl podle všech okolností své jízdy jejím pánem na vzdálenost zcela krátkou, je zanedbání věcné opatrnosti. Příčinná souvislost této opatrnosti v užití rychlosti se srážkou a z ní nastalým škodným výsledkem na životě a zdraví cyklistů, v dovolací odpovědi popíraná, záleží již v tom, že intenzita nárazu cyklistů na protijedoucí automobil byla jeho rychlým protipohybem značně zvýšena, takže následky srážky byly nepochybně mnohem vážnější, než kdyby k ní bylo došlo nárazem cyklistů na automobil již stojící. Uvážil-li se, že by se automobil stojící nebyl přiblížil cyklistům do směru jejich jízdy svojí čelní stranou, na kterou takto narazili, nelze vyloučiti, že by jim zastavení automobilu bylo snad umožnilo, že by kolo byli na větší tím dosaženou vzdálenost aspoň poněkud ovládli, aby nenarazilo na čelní stranu automobilu tak přímo a prudce a tím i s následky pro cyklisty tak škodlivými, které by nebyly pravděpodobně nastaly při nárazu kola na automobil jen se strany a pod. Pokud dovolání dovozuje nedostatek předepsané a věcné opatrnosti žalovaného v tom, že dal jen jednou výstražné znamení 15 až 20 m před zatáčkou, nesdílí dovolací soud tento názor a poukazuje v té otázce na důvody soudů nižších stolic. Nevyvráceny zůstaly jejich důvody též v otázce viny cyklistů na srážce, k nimž netřeba nic dodat. Jen není tato jejich vina podle hořejších vývodů výhradná, ale jen částečná, neboť se žalovanému nezdařilo v příčině rychlosti dokázati, že zachoval míru předepsané a věcné opatrnosti při jízdě motorového vozidla. Nejvyšší soud se zřetelem k těžkému způsobu neopatrnosti cyklistů, kteří — oba nedospělí hoši — jeli oba na kole do zatáčky nedovolenou rychlostí na nesprávné straně jízdy, uznává za přiměřený poměr pro prisouzení nároku poškozených na náhradu vzešlé škody 3 : 1 ve prospěch žalovaného.

Čís. 16403.

V nesporném (pozůstalostním) řízení o návrhu na prohlášení fideikomisární substituce za neplatnou jsou všechny osoby, jichž se fideikomisární substituce týká, oprávněny k opravným prostředkům proti rozhodnutí o dotčeném návrhu.

Výklad závěti, uznané účastníky pozůstalostního řízení, a otázka přípustnosti fideikomisární substituce stanovené zůstavitelem v závěti náleží do pozůstalostního řízení a nelze v něm znova rozhodovati o otázce fideikomisární substituce, která byla pravoplatně rozhodnuta zřízením fideikomisární substituce.

(Rozh. ze dne 20. října 1937, R I 906/37.)

Zůstavitel Josef M. ustanovil v testamentu ze dne 25. května 1914 za universální dědičku svou manželku Marii M. a ustanovil dále i to, jak má sama pořídití o části jmění, které jí z jeho pozůstalosti napadlo, i osoby v testamentu blíže uvedené, z jejichž potomků měla ustanoviti jednoho nejzpůsobilejšího jako nástupce jedné poloviny domku č. p. 230, zapsaného ve vložce č. 2106 pozemkové knihy kat. území J., s povinnostmi v testamentu blíže uvedenými a jednoho rovněž nejzpůsobilejšího jako nástupce jedné poloviny domku č. p. 307 v J., zapsaného ve vložce č. 2428 pozemkové knihy téhož kat. území, s povinnostmi v testamentu blíže určenými. Podle odevzdací listiny okresního soudu v J. ze dne 22. června 1915, č. j. A 348/14-11, opravené usnesením téhož soudu ze dne 21. dubna 1917, č. j. A 348/14-29, byla potom zřízena a v pozemkové knize zapsána fideikomisární substituce, a to: 1. ve vložce č. 2106 pro jednoho z potomků Josefa S., Dr. Rudolfa S. a Stanislava S. s tím, že přejímatel jest povinen při dosažení 30 let vyplatiti potomkům uvedených 2.000 Kč a potomkům po Antonínu M. 1.000 Kč, potomkům po Marii T. 1.000 Kč. 2. ve vložce č. 2428 pro jednoho z potomků Antonína M. a Marie T. s tím, že přejímatel při dosažení 30 let jest povinen vyplatiti svým sourozencům 1.000 K. Marie M. zemřela dne 12. prosince 1936 a ve své závěti ze dne 14. listopadu 1930 uvedla, že odevzdává ve smyslu testamentu svého manžela Josefa M. polovici domu č. p. 230 v J. Miladě L. a polovici domu č. p. 307 v J. Oskaru T. a že jsou tito substituti povinni splniti povinnosti jim v testamentu jejího manžela Josefa M. uložené, kdežto za universální dědičky svého volného jmění že ustanovuje dcery svého bratra Miladu L. a Jiřinu S. Soud první stolice na návrh Jiřiny S., provdané Ž., prohlásil usnesením ze dne 1. března 1937, č. j. A 348/14-33, shora uvedenou fideikomisární substituci za neplatnou s tím, že může býti z pozemkové knihy vymazána, vycházeje z názoru, že zůstavitel Josef M. ve svém posledním pořízení sám neustanovil substituty, kteří by měli nastoupiti dědictvím po smrti jím povolane universální dědičky Marie M., nýbrž přenechal jmenování substitutů osobě jiné, své manželce, čímž byly porušeny předpisy §§ 564 a 608 obč. zák., podle kterých musí zůstavitel sám určití svého dědice i jeho substituta. R e k u r s n í s o u d zrušil na rekurs Bruňa a Oskara T-ových, synů Marie T-ové, zastoupených Zbyňkem T-em, usnesení prvního soudu jako nezákonné. D ů v o d y: Fideikomisární substituce, která byla napadeným usnesením prohlášena za neplatnou, byla zřízena odevzdací listinou a byla podle vložena do pozemkové knihy. Pozůstalost po Josefu M. byla vydáním odevzdací listiny z 22. června 1915 pravo-

platně skončena a odevzdací listina nabyla právní moci. Tím pozůstalostní řízení po Josefu M. bylo soudem definitivně skončeno a pozůstalostní soud nemůže vydávati rozhodnutí, která jsou v odporu s odevzdací listinou, nemůže ji pozměňovati ani opravovati tak, že se některá ustanovení v odevzdací listině obsažená prohlásí za neplatná. Jakmile byla pozůstalost projednána a odevzdána, nelze se domáhati zrušení projednání, odevzdání pozůstalosti a odevzdací listiny (rozh. č. 3172 Sb. n. s.). Po právní moci odevzdací listiny nelze jí odporovati v nesporném řízení (Gl. U. č. 3889, 6796). Soud první stolice opřel své rozhodnutí o § 564 obč. zák., avšak v nesporném řízení se nemůže dovolávati změny, vlastně zrušení pravoplatné odevzdací listiny. Bylo proto rekursu jako odůvodněnému vyhověno a napadené usnesení zrušeno jako nezákonné.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu Jiřiny Ž.

Důvody:

Dovolací stěžovatelka Jiřina Ž. vytýká především, že Zbyněk T. nebyl oprávněn k rekursu. Tu ovšem přehlíží, že Zbyněk T. nepodal rekurs svým jménem, nýbrž jako zástupce svých bratrů Bruna a Oskara T., byv k tomu zmocněn plnou mocí ze dne 30. prosince 1936. Všichni ti bratři jako potomci sestry zůstavitele Josefa M. Marie T. náležejí do skupiny osob, jichž se fideikomisární substituce týká, mohou proto býti usnesením prvního soudu, kterým byla ona fideikomisární substituce prohlášena za neplatnou, přímo dotčeni a byli tudíž ve smyslu §§ 6 a 37 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n. oprávněni k rekursu proti uvedenému usnesení.

Ve věci samé jest míti na zřeteli, že výklad testamentu účastníky uznaného, a tudíž i otázka přípustnosti fideikomisární substituce v testamentu tom stanovené, je právním posouzením, které náleží do pozůstalostního řízení nesporného. V projednávaném případě byla otázka fideikomisární substituce pravoplatně vyřízena tím, že fideikomisární substituce ta byla zřízena, a nelze proto o ní znovu rozhodovati, zejména když byla zřízena podle souhlasného odevzdacího návrhu všech účastníků ze dne 14. listopadu 1914, tedy na základě dědické dohody.

Ostatně i kdyby zůstavitelka Marie M. nebyla bývala vázána onou fideikomisární substitucí, ona přece, respektujíc vůli svého zemřelého manžela Josefa M., projevenou v testamentu ze dne 25. května 1914, pořídila ve své závěti ve smyslu jeho přání, k čemuž byla oprávněna, a nelze seznati, proč by toto její poslední pořízení, je-li jinak platné, nemělo býti i v té příčině platné a účinné, jak miní první soud a dovolací stěžovatelka.

Čís. 16404.

I. Řízení o návrhu na vydání rozsudku pro zmeškání, nedostavili-li se některá ze sporných stran k roku ustanovenému po podání žalobní odpovědi (§ 399 c. ř. s.), se nezahajuje zvláštním usnesením.